

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 2316/19

לפני:	כבוד השופט נ' סולברג כבוד השופטת ד' ברק-ארז כבוד השופט מ' מזוז
העותר:	המוקד להגנת הפרט
	נ ג ד
המשיב:	שירות בתי הסוהר
	עתירה למתן צו על-תנאי
תאריך הישיבה:	כ"ח בסיון התשע"ט (1.7.2019)
בשם העותר:	עו"ד נדיה דקה; עו"ד דניאל שנהר
בשם המשיב:	עו"ד אודי איתן; עו"ד רותם סלמה

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

1. העתירה דנן, שהוגשה על-ידי עמותה, מכוונת כלפי המדיניות הנוהגת ביחס לשימוש בטלפונים על-ידי אסירים קטינים, המסווגים כמי שביצעו עבירות ביטחוניות.

עיקרי העתירה

2. זכויותיהם של אסירים ביטחוניים מוסדרות בפקודת נציבות בתי הסוהר 03.02.00 "כללים ביחס לאסירים ביטחוניים" (להלן: פקודת האסירים הביטחוניים). בסעיף 19 לפקודה נקבע, כי חל איסור על קיום קשר טלפוני לאסירים ביטחוניים, למעט חריגים שנקבעו בפקודה. בעתירה נטען, כי הסדר זה אינו סביר, ופגיעתו בזכויותיהם של אסירים ביטחוניים קטינים אינה מידתית. לדברי העותרת, פקודת האסירים הביטחוניים אינה מבחינה בין אסירים בגירים לבין אסירים קטינים, וכתוצאה מכך, לא ניתן המענה הנדרש נוכח צורכיהם הייחודיים של האסירים הקטנים. ההשלכות של תקופת המאסר על

קטינים הן חמורות ומשמעותיות יותר מההשלכות על אסירים בגירים. העותרת הוסיפה, כי נהלי שב"ס אינם מבטאים באופן הולם את העיקרון בדבר טובת הילד, אשר מעוגן באמנה בדבר זכויות הילד, ובהוראות חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971. מעבר לכך נטען, כי אמנם בפקודת האסירים הביטחוניים נקבע חריג המאפשר קשר טלפוני בתנאים מסוימים, אולם חריג זה הוא "אות מתה", שכן הוא מיושם אך במקרים שבהם מדובר באסירים ביטחוניים יהודיים, לא פלסטיניים. נוכח האמור טענה העותרת, כי אין מקום להסדר גורף שלפיו נשללת אפשרות לקיום קשר טלפוני עבור כלואים קטינים המסווגים כאסירים ביטחוניים, שכן הסדר שכזה גורם לאפליה אסורה ולפגיעה לא חוקתית בזכויותיהם.

עיקרי התגובה

3. בתגובה המקדמית מטעם שב"ס נטען, כי דין העתירה להידחות על הסף, שכן ישנו סעד חלופי בדמות הגשת עתירת אסיר לבית המשפט המחוזי. על-פי הוראת סעיף 62א לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 (להלן: פקודת בתי הסוהר), רשאי אסיר להגיש עתירה "בכל ענין הנוגע למאסרו או למעצרו". לטענת שב"ס, אין ספק כי העניין שהובא בגדרי העתירה שלפנינו חוסה תחת הגדרה זו. לחלופין נטען, כי אין מקום להידרש לעתירה מחמת העדרם של עותרים פרטניים. אף לא אחד מהאסירים שנפגעו, לכאורה, מהמדיניות הנדונה, לא פעל במטרה לשנותה, באמצעות עתירת אסיר פרטנית. כמו כן טען שב"ס, כי העותרת הציגה תשתית עובדתית חלקית בלבד, תוך שהיא מסתירה את שמות האסירים שעדויותיהם הובאו במסגרת העתירה. משהוסתרו השמות, אין באפשרותו של שב"ס להגיב לטענות העתירה לגופן. לבד מן האמור נטען, כי העתירה מקדימה את זמנה, שכן הנושא נמצא בטיפולם של גורמי שב"ס, ומתוכנן 'פיילוט', שבמסגרתו תורחב האפשרות לקיומו של קשר טלפוני.

דיון והכרעה

4. למקרא כתבי הטענות של הצדדים מזה ומזה, ולמשמע טיעוניהם בדיון שנערך לפנינו היום, 1.7.2019, באנו לכלל מסקנה כי דין העתירה להידחות על הסף. דרך המלך לתקיפת החלטות ונהלים של שב"ס, היא באמצעות הגשת עתירת אסיר לבית המשפט המחוזי, בהתאם לסמכותו המעוגנת בסעיף 62א לפקודת בתי הסוהר. העותרת ניסתה להצדיק את המסלול הדיוני שבו בחרה, בכך שהעתירה מעוררת "סוגיה בעלת היבט עקרוני רחב היקף", שכן עסקינן ב"פרקטיקה כללית החלה על כלל האסירים הפלסטיניים הביטחוניים, ללא הבחנה בין קטין ובגיר". אולם, גם בהנחה שאכן כך הדבר, עצם היותה של הסוגיה 'רוחבית', אינו מצדיק דיון דווקא בבית משפט זה, ולא כל שכן בהעדר

תשתית עובדתית מתאימה ודווקא בעת שבה ההיבט הרוחבי נבחן בימים אלה על-ידי שב"ס, במסגרת הפיילוט שצויין לעיל. ניתן לקוות כי פיילוט זה יצא לדרך בקרוב.

5. אשר על כן, העתירה נדחית על הסף.

ניתן היום, כ"ח בסיון התשע"ט (1.7.2019).

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט